

N:o 41.

Af Herr Per Nilsson: Om förändrad lydelse af § 11 i Kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet.

Ordningen och sättet för utöfningen af den kommunala rösträtten å landsbygden innebära orättvisor, hvilka det måste ligga statsmakterna om hjertat att upphäfva eller åtminstone förminska. Det är en så känd sak, att jag här icke behöfver vidlyftigt tala derom, att i kommuner, der det finnes en och annan större industriell anläggning eller mäktigare enskild person, kunna alla öfriga ledamöternes af kommunen röster, äfven då de förena sig om en mening, vara alldeles vanmäktiga, och detta äfven i frågor, der, såsom rörande jernvägar, den stora industriidkaren eller egendomsegaren allena eger fördelen, men de mindre, som kunna bo i trakter, hvilka ej beröras af jernvägen, likväl få betala till det kommunala åtagande, som de bestridt. Härmed är icke blott den kommunala sjelfstyrelsen, utan också folkets urgamla rätt att sig sjelft beskatta, satt på spel. Det upplystes också vid senaste riksdagen, att Kongl. Maj:t vid utfärdande af kommunallagarne icke tänkt sig möjligheten af sådana missförhållanden, utan hade, derest man det gjort, lagen helt visst blifvit sådan, att icke en hel kommuns rösträtt kunnat utöfvas af en eller ett par personer.

Lag-Utskottets vid senaste riksdag afgifna moderata förslag till utjemnande af nu öfverklagade missförhållanden, på samma väg, som dessa utjemnats i fråga om städerna, hvarmed dessa funnit sig allmänt belåtna, blef icke af denna ärade Kammare godkändt. Jag har likväl trott, att detta icke borde afhålla mig från att åter upptaga frågan, hvilken svårigen kan falla, innan hon blifvit löst på ett någorlunda rättvist och tillfredsställande sätt.

På grund häraf får jag vördsamt föreslå:

att Riksdagen ville för sin del besluta, att § 11 i Kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet,

Bih. till Riksd. Prot. 1876. 1 Saml. 2 Afd. 1 Band. 5 Häft.

sådan denna § blifvit ändrad genom Kongl. kungörelsen den 8 September 1868, skall erhålla följande förändrade lydelse:

Röstvärdet skall beräknas efter det en hvar röstegande åsatta fyrktal. Dock må ej någon utöfva rösträtt för större antal röster än som svarar mot en tiondedel af kommunens hela röstetal efter röstlängden, eller i något fall för högre röstetal, än det, som motsvarar bevillning för tio tusen kronors inkomst af kapital eller arbete.

Jag anhåller att detta förslag måtte till Lag-Utskottet aflemnas.

P. Nilsson.